

[378.6.096:7](477-25)
 ID ORCID 0000-0002-7345-0171
<http://doi.org/10.5281/zenodo.1476827>

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ «КНИГА ХУДОЖНИКА» В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І АРХІТЕКТУРИ, ЙОГО ІНТЕГРАЦІЯ В СУЧАСНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ПРОСТІР

Грищенко О. Курсовий проект «Книга художника» в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, його інтеграція в сучасний мистецький простір. Проблематика статті присвячена оптимальним можливостям інтеграції курсових освітніх проектів НАОМА в сучасний мистецький простір. Розглянуто та проаналізовано «книгу художника» як симбіоз навчально-методичного ресурсу та кінцевого творчого продукту, активно заявленого у виставкових формаціях. Прослідковано та обґрунтовано ціннісні критерії відповідних курсових завдань у вищих художніх навчальних закладах, спираючись на власний викладацький та кураторський досвід. Розкрито внесок студентських проектів у царині «книги художника» в загальномистецькі та культурні процеси.

Ключові слова: «книга художника», книга, *Livre d'artiste*, художня освіта, книга-об'єкт, виставка, візуальна мова, книжкова конструкція.

Грищенко О. Курсовой проект «Книга художника» в Национальной академии изобразительного искусства и архитектуры, его интеграция в пространство современного искусства. Проблематика статьи посвящена оптимальным возможностям интеграции определенных курсовых образовательных проектов в современное художественное пространство. Рассмотрена и проанализирована «книга художника» как симбиоз учебно-методического ресурса и конечного творческого продукта, активно заявленного в выставочных формациях. Прослежены и обоснованы ценностные критерии соответствующих курсовых задач в высших художественных учебных заведениях, опираясь на собственный преподавательский и кураторский опыт. Раскрыт вклад студенческих проектов в область «книги художника» в общехудожественные и культурные процессы.

Ключевые слова: «Книга художника», книга, *Livre d'artiste*, художественное образование, книга-объект, выставка, визуальный язык, книжная конструкция.

*Gryshchenko O. Term Project Artist's Book at the National Academy of Fine Arts and Architecture, Its Integration in Modern Art Space. The article is devoted to the optimum possibilities of integrating the defined term projects in the modern art space. It reviews and analyzes the **artist's book** as a symbiosis of the educational and methodological resource and the final creative product actively declared in the exhibition formations. It considers and justifies the value-oriented criteria of the relevant term tasks in higher art institutions, relying on the personal lector's and curator's experience. It describes the contribution of students' projects related to the **artist's book** in the general artistic and cultural processes.*

*One of the first higher educational institutions of Ukraine to introduce the **artist's book** task in the educational program is the National Academy of Fine Arts and Architecture. The complete task is formulated as developing the book-object; it was added to the fifth year program of the book graphic studio. Such conceptually complicated projects require a perfect mastery of graphic techniques. They help deepen the existing knowledge on designing, breadboarding and printing. This task essentially forces a student to use all their professional resource gained while learning different subjects, rationalize and harmonize separately acquired skills.*

*The work on the exclusive book editions has been carried out at the National Academy of Fine Arts and Architecture as part of programs for several decades. The methodological basis of the term projects **Artist's Book** was formed in the late 1970s as part of the tasks related to poetry design. A special objective of these projects was to create an original model with a graphic technique issued in a minimum "author's" edition. An artwork was often executed with the help of the popular at the time variations of color etching, zincography, more rarely wood engravings and linocuts; textual insertions were executed in type fonts. This work was supposed to help students develop a comprehensive vision of a book as an art object and teach them to think in book-inherent materials. But such projects cannot be called full-fledged **artist's books** as the produced exclusive models were rather prototypes of the future polygraphic editions intended to call attention to their unique technique which raised the art level of the edition. From then on, since the 1990s, when, on the one hand, the art book publishing in Ukraine was in a crisis and, on the other hand, students started learning about the development of the artist's book abroad, the book projects began to diverge from the polygraphic norms and become full-featured art objects.*

*Thus, the work **Subject Perception of Space** was presented at the exhibition **Art Book** in the Museum of Book and Publishing of Ukraine in 2010. It participated in the international project **12 × 12** and was published in the relevant catalogue in 2012. In 2015, with the grant from the Ministry of Culture of Poland **Gaude Polonia** at hand, Andriy Sakun also created the project having combined the artist's book with the video installation. Oleg Gryshchenko's work **Makhno***

Poetry (2007) which he created being a student participated in the international artist's book exhibition **Re-Book** (Northampton, United Kingdom) in 2008. The second variant of this book was executed without using the book code, and it was exhibited as an installation object at **Art Book** event in the Museum of Book and Publishing of Ukraine in 2012. The approach to working with the *artist's book* that was used in **Makhno Poetry** was further applied and developed in the following projects implemented by Oleg Gryshchenko while at assistantship-probation at the National Academy of Fine Arts and Architecture: **The Corpse Case**, **Naïve Diggers**, **Neo-Classical Stalinist Building**. These works were presented at such exhibitions as **Book Dinner** (International Festival **Book Arsenal**, Kyiv 2012), **Correspondence** (Lodz, Poland 2014), Ukrainian Triennial of Book Graphic Art (Kyiv 2016), and formed Oleg Gryshchenko's personal stylistics as an artist who works within programs with the *artist's book*. The projects implemented by the fourth-year students of the National Academy of Fine Arts and Architecture became the constant participants of such large professional exhibitions as International Festival **Book Arsenal** (2012, 2014, 2015, 2016, 2018) and the Ukrainian Triennial of Book Graphic Art (2013, 2016) where a wide audience gets familiar with students' works, and editors and gallerists can find personal contacts for future cooperation.

The first graduation project implemented exclusively as an *artist's book*, which is closer to an installation than a code with the possibility of polygraphic reproduction, was created in 2011 by Iryna Ozarynska. The topic of the project was the play by KLIM, a Ukrainian playwright, entitled **Love Dance or Death Song or Dormition of Lady Macbeth**. The book transformed into a three-dimensional exhibition object with the overall size big enough to be displayed in the middle of the exhibition hall the way people could go around it. Later on, the graduation work was shown at the artist's personal exhibition as part of the International Festival **Book Arsenal**, and the artist's book became an inherent part of her creative activity.

The second graduation project implemented as an *artist's book* was Kateryna Lesiv's **Lullaby**. Later **Lullaby** won the Dummy Award of the Rodovid Publishing House and was printed in a limited edition. And in May 2018, the extended and updated version of the artist's books became the basis for Kateryna Lesiv's personal exhibition in Ya Gallery Art Centre in Kyiv, which introduced the young painter to a professional gallery environment of Ukraine.

Creating an educational project through the *Livre d'artiste* makes it possible for the students to reinterpret the previous knowledge of the traditional artistic book design and illustration in a new form when a book becomes a full-fledged art object. The best compositions and functional possibilities may be used in future projects which are not related to the *artist's book*. It enables students to think wider and realize the position of the book tradition in the modern art, improve their skills in dealing with complicated interdisciplinary projects that can be demonstrated via the *artist's book*. Given these examples, we may say that such experience helps young artists quickly integrate in the art life of Ukraine, receive support through the international grant programs, prove themselves to be original artists with a clear program-

oriented development of their own art projects.

Keywords: *artist's book, book, Livre d'artiste, art education, book-object, exhibition, visual language, book structure.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Важливою складовою частиною сучасного мистецтва є книжка-об'єкт, яка розглядається як комплексне мистецтво, що поєднує в собі риси живопису, графіки, скульптури та інсталяції. Книжка-об'єкт є результатом творчої діяльності митця, який використовує її як засіб вираження своїх ідей та емоцій. Така книжка має функціональне призначення, яке може полягати в тому, щоб привертати увагу до певної проблеми або ситуації, а також слугувати засобом комунікації між митцем і глядачем. Книжка-об'єкт є важливою складовою частиною сучасного мистецтва, яка допомагає митцям розширювати межі своїх творчих можливостей та знаходити нові способи вираження своїх ідей та емоцій. Така книжка має функціональне призначення, яке може полягати в тому, щоб привертати увагу до певної проблеми або ситуації, а також слугувати засобом комунікації між митцем і глядачем.

У процесі створення книжки-об'єкта митець використовує різні техніки та матеріали, що дозволяє йому досягти певних естетичних ефектів. Книжка-об'єкт є результатом творчої діяльності митця, який використовує її як засіб вираження своїх ідей та емоцій. Така книжка має функціональне призначення, яке може полягати в тому, щоб привертати увагу до певної проблеми або ситуації, а також слугувати засобом комунікації між митцем і глядачем. Книжка-об'єкт є важливою складовою частиною сучасного мистецтва, яка допомагає митцям розширювати межі своїх творчих можливостей та знаходити нові способи вираження своїх ідей та емоцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми й на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття.

У процесі аналізу останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми й на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття. Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми й на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття. Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми й на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття.

» , , « -

, . — », ,

» « - , -

, , , .

, - « » -

, : «... , , -

, , - , -

» [4, . 10]. - , -

[9, . 134]. -

« » - , , -

, - « -

, , - .

, « -

» . ,

, « » -

, « » .

(« » -

- , -), , -

, , . « -

»: « - [6, . 132], — »

, , -

, , -

» [11, . 12]. -

, « » , -

, . « » , -

» « -

» « » , « » , -

, « » -

«“ » [8]. - «

» [13, . 76], ,

« - « »	-
» « », - ,	-
« « » [5]	-
« - « 1970- »	-
» [12], « »	-
« [2], « »	-
«Artist book» [10]	-
« » « »	-
1990- « »	-
Зазначення невіршених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття.	-
« »	-
Формулювання цілей статті.	-
« V »	-
Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.	-
« IV »	-
« »	-
« »	-

»,
 « »,»
 (2014).
 1980-
 «
 »
 « » (2007),
 Pictures book,
 « »
 2009
 , 2010 « », 2017
 » « », »
 « »
 2012 « - ».
 «12 × 12»
 [1, . 30]. 2015 « »
 «Gaude Polonia»
 « « »,
 »
 « » (2007) 2011
 «
 » «Re-Book» () «
 2008 — ».
 « »
 2012
 « », : ,
 « », : « — ,
 », « », « ».
 «
 » («
 », 2012), « » « », « »
 (, 2014), « »
 (, 2016)
 « V
 ». — - ,
 IV -
 « » (2012, « »
 2014, 2015, 2016, 2018),
 (2013, 2016),
 « »
 2012
 « »,»

»,
60

[7].

2015

V

3D

V

«pop-up»

2», «

3»

1», «

1»

«2»
«3»
«Dummi Awards»
2018

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

«2»
«3»
«Dummi Awards»
2018

«2»
«3»
«Dummi Awards»
2018

Література:

1. 12 × 12. []/. — .: , 2012. — 64 .
2. // []/ . — 2012. — 1. — 34–35.
3. []/ . . — 1976. — 210 .
4. []/ . — 2011. — 208 .
5. « // []/ . — 2013. — 4. — 134–135.
6. []/ // (, ,). — 2013. — 9. — 125–136. — 2017: « » []/ // .ua. — 22.05.2017. — : <http://tyzhden.ua/Culture/192838> (: 06.08.2018). —
7. « »: []/ // . — 2012. — 4. — 257–262.
8. « () []/ // . — 2013. — 2. — 132–135.
9. Artist book []/ . — 2012. — 3. — 109.
10. []/ . — 2- , . — : « », 2014. — 232 .
11. Contemporary []/ // . — 2012. — 3. — 110.
12. []/ // . — 2013. — 2. — 76–77.

References:

1. 12 × 12. *Maybutnye Paperu* [12 × 12. Future of Paper]. (2012). Kyiv : Muzei Knyhy i Drukarstva. (In Ukrainian).
2. Bruevych, K. (2012). *Knyha Khudozhnyka* [Artist's book]. *Obrazotvorche mystetstvo, 1*, 34–35. (In Ukrainian).

3. Valuyenko, B. V. (1976). *Arkhitektura Knyhy* [Architecture of Book]. Kyiv : Mystetstvo. (In Ukrainian).
4. Gerchuk, Ye. (2011). *Arkhitektura knigi* [Architecture of Book]. Moscow : IndexMarket. (In Russian).
5. Koval, O. (2013). Sobakiada, abo Nova abetka “Knyhy Khudozhnyka” Iryny Ozarynskoj [Sobakiada or the New alphabet of the artists book by Irina Ozarynska]. *Obrazotvorche mystetstvo*, 4, 134–135. (In Ukrainian).
6. Kovalchuk, O. V. (2013). Zahalni tendentsiyi v dyplomnykh robotakh studentiv fakultetu obrazotvorchoho mystetstva NAOMA druhoyi polovyny XX — pochatku XXI stolittya [General tendencies in diploma works of students of the faculty of fine arts of NAFAA of the second half of the XX — the beginning of the XXI century]. *Mist (Mystetstvo, istoriya, suchasnist, teoriya)*, 9, 125–136. (In Ukrainian).
7. Kukhar, O. (2017, May, 22). Knyzhkovyi Arsenal – 2017 : aktsenty, tsyfry, “svizha krov” ta chytatskyi avans [Book Arsenal – 2017 : accents, figures, “fresh blood” and reader advances]. Tyzhden.ua. Retrieved from <http://tyzhden.ua/Culture/192838>. (In Ukrainian).
8. Lystvak, H. B. (2012). “Knyha Khudozhnyka” : problem vydavnychoi typolohiyi [“Artists Book” : problems of publishing typology]. *Zapysky Lvivskoyi natsionalnoyi naukovoji biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka*, 4, 257–262. (In Ukrainian).
9. Lystvak, H. B. (2012). “Knyha Khudozhnyka” yak dzherelo vydavnychogo natkhnennya (na prykladi ukrainskykh vystavkovykh proektiv) [“Artists Book” as a source of publishing inspiration (as an example of Ukrainian exhibition projects)]. *Derzhava i rehiony. Seriya: Sotsialni komunikatsii*, 2, 132–135. (In Ukrainian).
10. Ozarynska, I. (2012). Artist Book. *Obrazotvorche mystetstvo*, 3, 109. (In Ukrainian).
11. Pogarskyi, M. V. (2014). *Fenomen Knyhy Khudozhnyka* [Phenomenon of the artists book]. Moscow : Izdaniye Mezhdunarodnogo obyedineniya “Knyga Khudozhnika”. (In Russian).
12. Sobkovych, O. (2012). Contemporary u stinakh tradytsiy [Contemporary in the walls of traditions]. *Obrazotvorche mystetstvo*, 3, 110. (In Ukrainian).
13. Syomak, O. (2013). Oleg Gryshchenko. Grafichni eksperymnty zi slovom [Oleg Gryshchenko. Graphical experiments with the word]. *Obrazotvorche mystetstvo*, 2, 76–77. (In Ukrainian).